

: Posamezna številka 6 vinarjev :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in
 praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkah ob 10 do-
 polne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu
 mesečno K 1 20, s dostavljanjem na dom K 1 50; s pošto
 celoletno K 20—, polletno K 10—, četrtletno K 5—,
 mesečno K 1 70. Za inozemstvo celoletno K 30—,
 : Telefon številka 303. :

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :
 Uredništvo in upravnistvo je v Franciškanski ulici 8.
 Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu.
 Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne
 vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmi-
 nice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem
 oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko.
 : Telefon številka 303. :

Vesele praznike!

»Vesele praznike!« te besede se slišijo po-
 vsod in na vse strani, prijatelji in znanci se po-
 zdravljajo tako in božične razglednice — ne-
 katere med njimi so tudi Ciril-Metodove — le-
 tijo po slovenski zemlji, v kateri tudi vlada
 veselje.

Vesele praznike — veselemu narodu!

Da, vesel narod smo Slovenci vedno, mi
 bojemo, vriskamo, in se veselimo, navdušuje-
 mo se in nazdravljamo domovini, tuji pa mir-
 no, hladno in smotreno naskokujejo naše meje
 in prestavljajo mejnike, dokler mi v pijanem
 veselju pojememo rodoljubne pesmi in se navdu-
 šujemo za naše »narodne ideale.«

»Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje,«
 so peli angelji pri rojstvu Kristusu, vendar
 Slovenci smo dobri kristjani, pa nismo dobre
 volje samo o božiču, temveč vedno in zato ho-
 čemo imeti vedno tudi — mir...

Vesel in miroljuben narod smo Slovenci.
 Nikomur se ne maramo zameriti, niti raznim
 Schwarzom in tudi ne takim ničlam kot je kak
 Fink, ker hočemo imeti mir, ker nočemo, da bi
 nas kdo motil v našem večnem veselju in do-
 bremu razpoloženju: »Kdo bi se kregal in pre-
 piral, tako govorijo naši ljudje in dobro se jim
 godi — vsaj oni tako mislijo.«

Zalostna slika zime, to je slika naše domo-
 vine, ki bi lahko nosila sliko spomladi in samo
 zato je ta slika tako žalostna, ker smo mi, nje-
 ni sinovi, tako veseli. Manj tega veselja, manj
 vriskanja in razveseljevanja in splošna slika
 našega položaja bi bila čisto drugačnja, tuji ne
 bi nemoteno prestavljali naših mejnikov, ki bi
 jih branili bojaželjni in pogumni možje!

Kdaj se spremenimo in kdaj postanemo
 drugačni? Kdaj se naučimo braniti svojo zem-
 ljo pred tujim navalom, braniti in čuvati jo za
 potomce, kakor to delajo drugi narodi, ki se
 manj veselijo in več delajo? Ali je pri nas sploh
 kaj pojavov, ki bi nam dali slutiti, da se to kdaj
 zgodi?

Da, teh pojavov je, med nami je še vedno
 ljudi, ki se še niso popolnoma izgubili v sploš-
 nem narodnem veselju, temveč mislijo trezno,
 delajo resno in — pošteno.

Ciril-Metodova družba, ki je Slovenci niti
 od daleč tako ne podpiramo, kakor bi jo po-
 pirali morali, je dobila novega dobrotnika, ki je
 mislil na njo tudi na smrtni postelji lepo svoto
 60.000 K. Lepo božično darilo — od enega člo-
 veka, kako veliko bi pa bilo božično darilo Ci-
 ril-Metodovi družbi, ki bi vsak zavedni Slo-
 venec spomnil ob božičnih praznikih naše šol-
 ske družbe in daroval po možnosti večji ali
 manjši znesek za slovenske šole v potujočih ali
 pa nevarno ogroženih naših obmejnih kra-
 jih! Kako čisto drugače bi stala naša narodna
 stvar, ko bi se Slovenci v svojem večnem ve-
 selju bolj pogostoma spominjali svojih dolžno-
 sti nasproti najvažnejši naši narodni instituciji,
 nasproti Ciril-Metodovi družbi!

Naš veseli narod naj se spomni o božičnih
 praznikih naših mej, naj se spomni Ciril-Meto-
 dove družbe, ki te naše meje čuva, veseli božič-
 ni prazniki naj bodo dnevi, ki jih bo vesela na-
 ša šolska družba, katere blagaine naj se napol-
 nijo z narodnimi prispevki — ki se zopet upo-
 rabijo za narod! V »veselih družbah,« ki jih bo
 te dni toliko na Slovenskem, naj se pobirajo za
 Ciril-Metodovo družbo prispevki, četudi po vi-
 narjih, ker ako jih bo veliko darovalo, se bodo
 vinarji tako namnožili, da bo skupna svota ven-
 dar kolikor toliko primerna.

Božična pridiga! poreče morda kdo. Naj
 reče kdor kaj hoče, ali mi smatramo za najpri-
 mernejše spomniti vesele Slovence tudi v bo-

žiču na njihove narodne dolžnosti in ker vemo,
 da je v našem sicer preveselem narodu še ved-
 no dosti zdravega jedra, smo prepričani, da si
 vzamejo mnogi k srcu naš poziv in da storijo
 o veselih božičnih praznikih tudi svojo narodno
 dolžnost in — veselejši jim bodo prazniki.

Tržaško pismo.

II.

Večkrat smo imeli priliko, opazovati gla-
 silo tržaškega pol. društva »Edinost«, kako je
 ta list pisal, ako je bila razprava proti kakšne-
 mu Italjanu!

Te dni je bila razprava radi sleparije proti
 g. Gorjupu, in končni izid je bil, da je bil ome-
 njeni obsojen na en mesec ječe in povrnitev
 sodnih stroškov, ter 800 K, ali še štirideset dni
 težke ječe.

Vprašamo:

Zakaj — prinesla »Edinost« niti vrstice o
 tej razpravi? — Odgovor je lahek:

G. Gorjun spada med najimennitnejše Slo-
 vence, in branitelj njegov je bil dr. Rybar.

Menimo, da to zadostuje; kot neodvisen
 političen dnevnik beležimo to vest.

Tržaška mala kronika beleži vedno drob-
 nejše vesti. Finanica je prišla na sled neki slepa-
 rijii o kavi, in med dotičniki je tudi g. K. Prelog.

»Edinost« molči o tem.

III.

Tržaškimi Slovincem ni še znano, da biva
 v Trstu akademični kipar g. Ivan Zajc; vsaj
 soditi je tako, ker g. Zajc nima prav nič dela
 od septembra meseca.

Kaj bi bilo, če bi družba tržaških Vseslo-
 vencev zložila skupaj par stotakov, in dala ka-
 koršnosibodi delo g. kiparju Zajcu?

In potem se še piše in kriči okolu:

Slovenska umetnost hira!

Kako ne bi hirala, ko nimajo umetniki dela;
 čudimo se še, kako je možno, da slovenski
 umetniki vztrajajo pri svojem delu, ko se zanje
 občinstvo ne zmeni.

G. Zajc bode moral v Pariz; drugače ni
 sploh moč, in zgodilo se bode, da se bodo
 Francozi šopirili s slovensko umetnostjo; am-
 pak potem naj pride še kdo, in nam govori, da
 nedostaja umetnikov!

Dovol!

Povedali smo to, ker smo morali vse ome-
 njene njene vesti priobčiti in beležiti kakor ne-
 odvisen list.

Zalostno je, da je tako, in raje bi molčali o
 vsej stvari; mesto nas pa molči »Edinost«, in
 zato moramo v tem slučaju mi stopiti na njeno
 mesto.

S temi pismi nočemo izzvati polemike:
 povedali smo, ker nam je bilo na srcu, in če bo-
 de treba, bomo še nadalje pisali.

Za sedaj bodi dovolj; upamo, da bode to
 kaj pomagalo, sicer pojdemo v javnost še z dru-
 gim vestmi, o kojih »Edinost« tako molči!

Ivan C.

Iz slovenskih krajev.

Iz Stožice nam pišejo: Prazniki se praznu-
 jejo že od pamtveka. Praznikov se vesele stari
 in mladi, posebno pa otroci. Stari se jih vesele
 zato, da počijejo in pozabijo nekoliko vsakda-
 nje skrbi, mladi si preskrbe po svoje veselje in
 zabavo, otroci pa pričakujejo od roditeljev in
 dobrosrčnih ljudi daril in to posebno o božiču.
 Najbolj se pa skoraj gotovo praznikov vesele

»Storjeno je monseigneur. Mali hudiček je
 romal k svojemu »atronu in očetu satanu.«

Ta novica je napravila le površen vtis na
 princovo dušo. Saj je bil otrok le orodje, ki se
 ga je poslužil, da zvrabi mater v zasled. Marija
 je bila zdaj mrtva; kaj zato, če je bilo pokon-
 čano tudi orodje!

Tisto »tro, ko je armada zapustila Pariz
 ob zvoku trobent in z razvitimi zastavami, je
 Henrik, jahaje po svojem dostojanstvu za brat-
 tom-dauphinom, ošnil brata s čudnim pogledom
 ostrim kakor bodalo. In sam pri sebi je zamr-
 mral srdito:

»Živi ji obljubljam masčevanje!...«

Njegova mlada žena Katarina de Medicis,
 ki je jahala poleg njega kakor prava bojovnica,
 je prestrela ta pogled smrtnega sovraštva...
 Njen dražestni obraz je obsijal eden tistih ble-
 dih usmevov, ki razodevajo očem veččega opa-
 zovalca vso globino človeške duše.

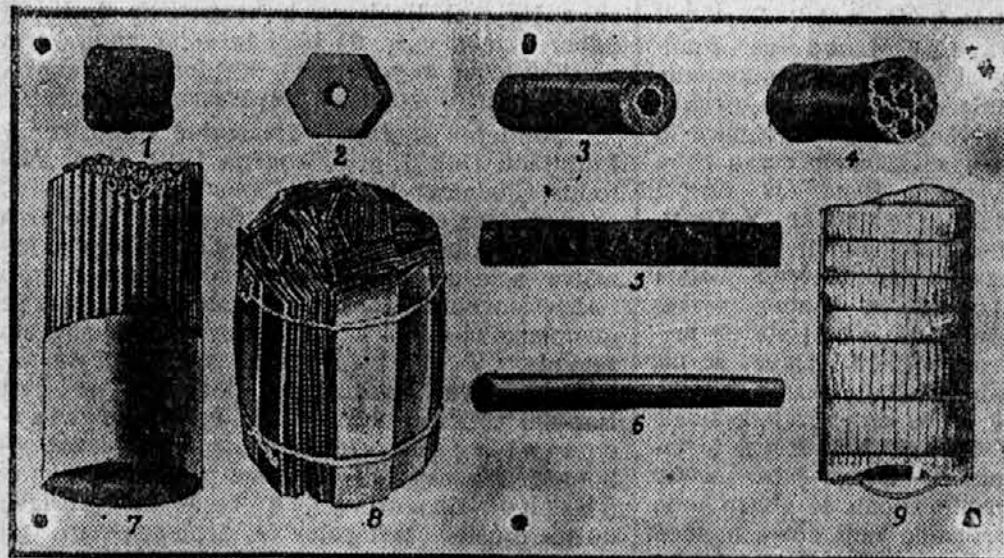
»Ohi!« je dejala sama pri sebi. »Ali se mi
 ponuja sredstvo, storiti svojega soproga dau-
 phina! Potem mi je gotova kraljevska krona.

IV.

Brabant-le-Brabancon.

Bil je to eden malopridnežev, ki so se pro-
 dajali z dušo in s telesom tistemu, ki je največ
 ponudil. Udeležil se je bil zadnjih vojska Fran-
 ca I., zadal in dobil mnogo krepkih udarcev
 ter se navezal po sklepu miru na prince Hen-
 rika, katerega je sicer zaničeval, a ki ga je
 plačeval za njegovo službo brez skoposti. Tak
 je bil mož, ki mu je bilo ukazano izročiti Mari-
 jinega otroka krvniku.

Ko se je Marija v svoji ječi zgrudila v ne-
 zavest, je planil Henrik nad otroka ter ga
 dal razbojniku čakajočemu njegovih ukazov.

ki je po dolgem navrtan. Št. 5. kaže kos znanega francoskega B smodnika. Št. 6. je smodnik, ki se rabi pri mornaricah. Št. 7. je snočic t. zv. cevne smodnika. Št. 8. zavoj rancoskega B-smodnika. Št. 9. zavoj angleškega črne smodnika.

farovžki, kajti tem gre v praznikih navadno
 pšenica v klasje na deželi. Prirejajo Nikolajeve
 večere, božičnice in druge za svoje ljudi zabav-
 ne večere po kotoških teatirih. Tako imenuje
 pri nas ljudstvo tisto hišo, kjer se par čukov
 brez mahu in marinarice zbirajo. Tudi pri nas
 so priredili farovžki Nikolajev večer, na kate-
 rega so zbornali precej veliko število malih in
 odraslih ljudi. Pa ne misli, da so priredili Niko-
 lajev večer zato, da bi otroke obdarovali, kar se
 je tudi zgodilo nekoliko z darili njihovih rodi-
 teljev, ampak edino zaradi vstopnine, ki je bila
 za male otroke po 10 vin., za večje in za odras-
 le pa naprej do krone. Nikolaj, angelji in par-
 klji so bili šolarji in nadučitelji Tavželja otroci.
 Vstopnino, katere je bila precej velika, spravi
 navadno župnik. Kam da denar, se ne ve. Sli-
 čno prirede tudi božičnico, se ve, da zopet zaradi
 vstopnine. Na sv. Štefana dan je v cerkvi pri
 velikih vratih sejem. Cerkvena ključarja proda-
 jata različne lesene živali. Ljudstvo jih kupuje,
 nosi k velikemu oltarju in ondi položi. Ko klju-
 čarja razprodata vso robo, se od oltarja znosi
 zopet na prejšnji prostor in se nanovo prodaja.
 Pri tej kupčiji dobita ključarja precej veliko
 vsoto denarja, ga oddata župniku in župnik jih
 zato delo nekoliko pogosti. Na novega leta dan
 bo pa »ofer«. Zdal naj pa kdo reče, da farovž-
 kim tudi pozimi ne gre pšenica v klasje. Kako
 izpolnjuje župnik zapoved »ljubi svojega bliž-
 njega kakor samega sebe,« da hoče že med
 šolsko mladino vcepiti sovraštvo s takimi te-
 atri, pečali se bomo natančno v najkrajšem
 času. Župnikova bisaga zčela je pokati in kmalu
 pridejo stvari na dan, katere bode javnost so-
 dila in obsodila.

Iz Postojne. Postojnski dekan je poslal v
 resničljubnega »Slovenca«, ki je moral ravno
 pred par dnevi tri častikraje preklicati, da ni
 prišel pred porotnike, neki popravek na dopis
 iz Postojne. Ker nemaroma, dabi kdo mislil, da
 je bilo »Jutro« slabo poučeno o stvari, naj o tej
 zadevi izgubim še par besedi. Kar se tiče novo-
 rojencev, so bili isti krščeni šele ob 7. uru zve-
 čer in zakaj? ker ni bilo nobenega duhovnika
 doma. Ako se jih ni dvakrat, ali trikrat nosilo
 h krstu, so pa morale babice hoditi dvakrat ali
 trikrat v farovž vpraševati, kdaj se bode krst
 rešil. Torej ni na stvari nič izpremenjenega. —
 Ubožce se nosi brez duhovnikov na pokopališ-
 če. To tudi ne zanika g. dekan. Pove pa ne v
 tem popravku, da prejema kaplan za spremstvo
 revežev iz bolnice na pokopališče od zdrav-
 venega okrožja 200 K nagrade. Zvijati se in

zanikovati resnice znate dobro, po ligvorjan-
 ski morali se da vsako resnico spremeniti v laž,
 da le ne škoduje s tem ugledu cerkve. — Za
 prezidavo farovža je dala občina le 4000 K od-
 pravnine. Kje pa ste dobili še ostalo svotico
 40.000 K, kajti farovž stane, kakor nam znano
 44.000 K. Mogoče ste to malenkostno svotico
 porabili iz cerkvenega fonda, ali pa morda iz
 vaše privatne šatulje? Zakaj ste se toliko pe-
 hali gg. duhovniki za občinske volitve, je tudi
 mogoče ta vzrok, ker bi radi prišli h koritu, da
 bi izželi iz občine še primanjkljaj 40.000 K za
 luksurjozi farovž, ki je sezidan za milijonarje
 in ne za gospode, ki naj bi bili po nauku Kristu-
 sovem ponižni. S tem pokazate svetlo, da so
 vam nebesa na tem svetu bolj prijetna; kot on-
 kraj groba. Vaše delo že poznamo Postojnčani
 dobro, da brez drobiža ne storite koraka, zlasti
 pa vašo prijaznost, ki ste jo pokazali pri krstu
 g. M. Kot uradna oseba, ki vodi krstne matrike
 imate občevarji s strankami prijazno in uljudno,
 ne pa se zadirati na dostojne ljudi, kot na va-
 šega mežnarja. Časi so minuli gospodine, ko
 smo klečepalili pred duhovščino in to vam ne
 gre v glavo, da ima še kdo pogum se vam po
 robu postaviti. Sicer pa je bil dotični članek po
 večini namenjen vašemu zaslužnemu kaplanu.
 Nevemo zakaj se vi potegujete zanj. Pa kaj bi
 tisto! Kar ukazuje gospodar, to dela hlapec.
 Koliko ste dosegli z vašo agitacijo in hujškan-
 jem so pokazale volitve. Nadalje se ne spušča-
 mo v nikako polemiko več v tej zadevi. Ako pa
 želite, potem nasvidenje.

DNEVNE VESTI.

Naši klerikalci in njih jugoslovanska po-
 litika. Znano je, da naši klerikalci v zbornici
 neprestano hujšajo na vojno z Italijo in govore
 ob tej priliki vedno v imenu Jugoslovancev, v
 kar jih ni nihče pooblastil. To predznost slo-
 venske klerikalne delegacije in nje rokomavsko
 politiko, je pred kratkim dobro zavrnil že »Riečki
 Novi List.« Poglejmo kaj piše sedaj o slovenski
 klerikalni politiki zadarski »Narodni List« glasilu
 dalmatinskega poslanca Biankinja: »Ako pride
 kdaj do jugoslovanske politike, ne smejo biti
 nje voditelji slovenski klerikalci, ki danes najbolj
 paradirajo z jugoslovanstvom. Oni so lovaki in
 dobro vedo, zakaj to delajo. Majhni so in bi se
 radi pokazali močnejši; in ravno zato že nekaj
 časa ne govore več v imenu slovenskega naroda
 ampak v imenu Jugoslovancev. Za to seveda ni-

LISTEK.

Nostradamus.

Čez štirinajst dni je odrinil kralj z obema
 sinovima in z vso armado v Provanso, branit
 jo pred navalom Karla V. Bodisi iz praznovre-
 ne bojazni, bodisi od prevelike žalosti, Henrik
 ni hotel iti pogledat Marijino truplo. Šele dva
 dni po zgorajšnjih dogodkih je prišel v Temple
 in ukazal ječarju Ilju, naj gre z njim. Ječar je
 ubogal. Dospel sta na pokopališče Nedolžnih;
 tam se je princ obrnil k Ilju, rekoč:

»Pokaži mi kraj, kjer je pokonana.«

Molče ga je odvedel ječar k kurni sveže na-
 sute prsti. Princ mu je mignil, da naj odide. Oro-
 bokop je pravil kasneje, da je ostal princ Hen-
 rik do pozne noči, in da ga je slišal ihteti in vpi-
 ti. Še tiste dni, pred odhodom v Provanso, je
 dal Henrik postaviti grobnico na tisti kraj, kjer
 je dejal Ilj, da je pokopana Marija. Grobnica je
 obstojala iz kapelice s križem na vrhu. Na vrata
 so vrezali po njegovem ukazu:

TUKAJ POČIVA

MARIJA.

NAJ BI V NEBESIH ODPUSTILA

TISTIM, KI SO JO UMORILI!

ZIVI JI OBLJUBLJAMO MASČEVANJE.

Henrik je povprašal, kaj je z Marijinim si-
 nom. Srd ga je lomil, kadar je pomislil, da je
 bila Marija umorjena ravno v trenutku, ko se
 mu je hotela vdati. Toda njena smrt ga je pre-
 sunila tako da je skoraj zaželel, da bi povlel
 zaradi otroka ne bilo izvršeno. Toda, ko je
 vprašal Brabanta, je razbojnik odgovoril mir-
 nodušno:

Videli smo, kakšni so bili ti ukazi. Brabant je
 odnesel kričečega in brajočega otroka v ulico
 Calandre, kjer je imel brlog, opremljen s šepavo
 mizo, večgastim stólcem in slamnico, ki je le-
 žala v kotu, ter opremljen z zbirko bodal, me-
 čev, rapirjev in sulic, ne vstevši par arkebuz.
 Položil je malčka na slamnico in zagodrnjal:

»Na, leži tukaj, hudiček, cvet Belcebubov,
 potomec Satana; in miruj! Strela božja! Strela
 nebeška! Kakšno grlo! Kremplje tudi že imaš!
 Ah, ti bi bil lep član Lilije! Če ne bi bilo dolo-
 čeno, da se vrneš nocoj, odkoder si prišel! Tak
 molči že, drugače boš čutil, kaj je blagoslov-
 ljena voda!«

Videč, da gola grožnja ne pomaga, je na-
 pravil Brabant v svoji naivnosti tri velike kri-
 že, prepričan, da se bo dojenček onesvestil.
 Toda trmoglavče je kričalo le še bolj: kako ne
 bi, ko je bilo tako lačno!

»Hudiča,« je rentalil razbojnik, »kaj bo to!
 Tri križe sem napravil nad njim, pa še zmerom
 veka in tuli! Če bi znal vsaj kako molitvico,
 da bi jo molil!...«

Srdito je začel dirjati po izbi preklinjaše
 namesto molitve, mašč si usta in oziraje se na
 otroka. Nato se je ojunčil in vzel mladeža hu-
 dička zopet naročje. Otrokov kričanje je po-
 jemalo; hropel je, in lice mu je sinjelo; ko ga je
 zagrabil vojščak, je črvček umolknil, odprl oči
 nekako proseče in željno nastavljal ustnice, ka-
 kor da bi hotel sesati. To videvši, je razbojnik
 osupnil; nagel streljal ga je izpreletel od glave
 do noge, in zamislil se je globoko. Razbojnik in
 pretepač, kruti vojščak, ki je bil vajen samo
 zlih misli in zlih dejanj, je začutil, kako ga pre-
 šinja nekaj sladkega in silnega; bilo je usmi-
 llenje, ki ga sam ni poznal, on, ki se mu dotle
 ni smilila nobena stvar na svetu. Otroček je za-
 pri oči in zaspal; a solze so mu tekale še vedno

izpod trepalnic. Razbojnik se ni upal geniti; a
 naposled je rahlo položil otroka nazaj na svojo
 slamnico. Nato se je začel umikati proti vratom
 mešaje s roko svojo temno grivo, ki je na sen-
 cih že sivela. Previdno je zaprl vrata za sabo
 in stekel na ulico; gostje v sosednji krčmi so ga
 videli stopiti v bližnjo mlekarijo: prvokrat v
 svojem življenju je kupil Brabant-le-Brabancon
 mleka namesto začinjene vina. Vrnil se je
 v svoj brlog, umil svoj kosirasti kozarec, iz ka-
 terega se je tolažil v svojih samotnih urah, ter
 ga napolnil z mlekom. Pokleknil je k malemutter
 mu privzdignil glavico... Otroček se je zbudil;
 in po nekaterih ponesrečenih poizkusih se je na-
 učil piti... Ko je bil nasičen, je dvignil oči do
 razbojnika, zasmejal se, začudil se njegovim
 brkovi in ga je jel vleči zanje. Brabant-le-Brab-
 ancon se je branil; potprežljivo je klečal
 poleg slamnice, dokler ni zazibalo malega mirno,
 srečno spajlje nedolžni otrok. In še potem je
 klečal razbojnik dolgo časa ter gledal, kako spi
 hudičev sin! Zdalci pa se je oglašil zvon v zvoni-
 ku Notre-Dame. Razbojnik je vstal in za-
 renčal:

»Ena je ura!«

Bila je ura; ko bi bil moral izvršiti svojo
 strašno nalogo, ker mu princ Henrik ni prišil
 povedat, da naj vrne otroka materi. Otresel se
 je kakor ježen merjasč, ozrl se z dolgim, stra-
 šnim pogledom po orožju, ki je viselo na stenah,
 snel si krepko, široko bodalo ter se postavil z
 njim v sredo izbe.

»Tem slabše zanj!« je zamrmral. »Ako
 pride in mi poreče, da naj nesem otroka h krv-
 niku, ga razparam, kakor gotovo je kraljev
 sin!...«

majo nikake pravice. Večina Jugoslovancev ima tako o naši notranji kakor zunanji politiki popolnoma druge nazore, kakor oni. Tak slučaj so n. pr. naši odnosi napram Italiji. Vojska naše države z Italijo nima nobenega smisla, ker nihče zanesljivo ne misli anektirati Avstrije še nekaj italijanskega ozemlja. Tudi brez tega je še vedno dosti zmešnjave. Slovenski klerikalci, ki hočejo biti danes najboljši Avstrijci, bi morali ravno radi tega gledati predvsem nato, da izgledajo naša nasprotstva z Italijo. In ta nasprotstva so najmočnejša na italijansko-jugoslovanski meji. Tukaj je polje za slovenske klerikalce. Mesto da bi hujskali na vojno z Italijo, naj gledajo raje za mir in sporazum z njo.

Kako zdravilo v Lourdu. Iginus Bandi škof v Tortoni na Laškem, mož učen in obče spoštovan je bil lansko leto hudo zbolel. Svetovali so mu naj se gre zdraviti v Lourdu na Francoskem. Mož se je vdal in si mislil čudotvorna kopelji mi bode koristila. V Lourdu imajo velike kopelji za vse bolezni. Napravljene so sobice in v njih kopalnice, kamor se v lenem curku zbira čudotvorna voda. Monsignor Bandi je dospel popoldne in na večer se je šel kopat. V kopalnici ga slečejo in ko je hotel stopiti v kopel je videl pred seboj takozvano zdravstveno vodo: gnilo, mastno, krvno, polno in motno vsakovrstnih najgusnejših nesnag. Kedaj ste pa menjali vodo — vpraša postrežnico. Danes še ne, v tej vodi so se kopali celi dan razni bolniki. Vodo premenimo le v jutro, ker je izvirke šibek. V tej smradljivi vodi se ne bom kopal je zavrnil škof in se dal obleči. Drugo jutro na vse zgodaj se mu je posrečilo kopati se v čisti vodi. No, tako mrzlo vodo imamo tudi doma in mož ni šel več kopalnice. Zraven kopalnice visi na zidu velika goba. Pripeljejo na nogah zelo bolnega človeka; kankrema mu je razjedala vse noge pod kolena, sokrva, gnjiloba je tekla na tla. Postrežnica vzame tisto gobo in začne izpirati nagnusne rane. Po opravi obesi gobo na steno ne da bi jo izprala. Možu so čez par dni odrezali noge pod kolena. Za tem bolnikom je vstopil ravno v tiste kopeli mladenič, ki je imel bolne ustnice razpokane in žive. Fant si nič hudega misleč brisal in hladil ustne z ravno prej omenjeno smradljivo gobo. Kaj si je mladenič nalezel? Ločrdu, je kmalu občutil še predno je prišel domu.

Prazniki in „Jutro“. Jutri, 25. t. m. ne izide „Jutro“, pač pa izide v torek in sredo kot po navadi. Drugi naši listi ne izidejo kar tri dni zaporedoma, „Jutro“ pa ne izide samo en dan, t. j. takrat, kadar iziti sploh ne sme.

„Narodni Čitalnici“ v premišljevanje. Čitalniška slavnost po novem letu ugne res postati skrajno zanimiva in pisana. Vse slovenske pokrajine naj bodo zastopane, zastopniki dramatične umetnosti naj se snidejo. Želimostvari mnogo uspeha, toda samo stvari, odpade pa naj vsak „fla c“ tradicionalne preteklosti, katerega se večina naših starih, okostnatih društev ne morejo otresti. Izrazito, krepko in značajno sliko sedanosti naj kažejo naše t. zv. prireditve. To povedati glasno smo opravičeni osebno v onih slučajih, kedar prirejevalci reflektujejo na široko javnost. Proč z antifbijsvom, proč z duševnim riži biži. Narodne prireditve so ali res narodne, ali pa naj si te krinke ne nadevajo in naj ne slepijo občinstva. Za to pa resno nasvetujemo odboru „Čitalnice“, da naj anulira sklep glede povabil zastopnikom nam skrajno sovražne nemško-klerske vladne. Vabiti celo nemško, to je direktno narodno izdajstvo. Od odbora zahtevamo točnih pojasnil. Naj se določi, hoče-li imeti na slavnosti narodne in napredne Slovence, ali pa par Nemcev, ki tlačijo vsako načelo naprednosti in slovenske narodnosti.

Spet nov dobrotnik „Družbe sv. Cirila in Metoda“. V ljubljanski deželni bolnici je umrl včeraj zasebnik Ivan Florijančič iz Logatca, v zadnjem času v Rudniku pri Ljubljani stanujoč, in je zapustil svoje premoženje, okoli 60.000 kron „Družbi sv. Cirila in Metoda“. Pokojnik je bil vedno navdušen narodnjak in se je prav posebno zanimal za slovensko narodno-obrambno delo. S svojim plemenitim činom in si je napravil pokojnik trajen spomenik.

Zakasnel. Ludovik Pristavec, gojenec Christofovega učnega zavoda je prišel včeraj v naše uredništvo rujavga hrošča, katerega je dobil na ljubljanskem Gradu. Uboga žival se je pač za-

kasnela, ali jo je pa zmotilo včerajšnje nenavadno gorko sonce.

„Slovenski ilustrovani tednik“, ki izhaja že celo leto in ki je pridobil mnogo simpatij, je izdal božično številko, ki po pravici vzbuja veliko zanimanje. Ilustracije so tako lepe in fino izdelane, da nadkriljujejo vse tiste, pri nas vse preveč razširjene dunajske liste enakega značaja. Slovenski ilustrovani tednik je vreden vsega priporočila in je želeli, da bi ga naročile slovenske rodbine in zlasti gostilničarji, kavarnarji in brivci.

Silvestrov večer priredi telovadno društvo Sokol v Ljubljani kot vsako leto v svoji društveni telovadnici v Narodnem Domu dne 31. t. m. ob 8. uri zvečer. Ker so Sokolske prireditve vsesplošno priljubljene in navadno največje zbirališče vseh ljubljanskih krogov, je društveni odbor ukrenil vse, da bo i ta večer nudil vsem obiskovalcem nepriljeno in domačo zabavo. Natančnejši program se pravočasno objavi.

Jubilejna slavnost „Narodne Čitalnice“ v Ljubljani. Dne 5. in 6. januarja 1912. slavi „Narodna Čitalnica“ svojo 50-letnico. Ob tej priliki se namerava proslaviti za Slovence prevažna narodno-kulturna institucija slovenskega čitalništva splošno in bo torej vsa slavnost imela občen slovenski značaj. Slavnostni program je ravnotako obsežen kakor raznovrsten in splošno zanimiv. V petek, 5. januarja, priredi ravnateljstvo sloven. deželnega gledališča na čast Narodni Čitalnici v Ljubljani časten slavnostni večer v deželnem gledališču. V soboto, 6. januarja, ob 11. dop. pa se vrši slavnostno zborovanje vseh na proslavo došlih društev, zastopstev in deputacij. Pri tej slavnostni akademiji nastopi iz naklonjenosti tudi moški zbor Glasbene Matice s težkim in krasnim zborom g. dr. G. Kreka „Bratje, v kolo se vstopimo“, ki se pri tej priliki prvokrat izvaja. — Popoldne ob 4. uri priredi telovadno društvo „Sokol“, ki je enako kakor „Glasbena Matica“ nastal iz odseka Narodne Čitalnice ljubljanske, veliko telovadno produkcijo z jako izbranim vzporedom. — Jubilejsko slavnost pa zaključijo zvečer veliki narodni ples v vseh prostorih Narodnega Doma v Ljubljani. Pri plesu sodeluje popolni orkester „Slovenske Filharmonije“, ki bo igral moderne operetne plesne komade in druge briljantne najnovejše plesne pišce; tako da bo že godba sama na sebi užitek. Sicer bo pa tudi neplesalec preskrbljeno za prijetno družbo in zabavo. Plesne toalete Narodna Čitalnica ne predpisuje nobene, pač pa izrečno še poudarja, da so narodne noše slovenske in slovenske dobrodošle. Ker je čitalniška slavnost splošno slovenska, je vabljen nanjo vsak Slovenec in se torej še posebna osebna vabila ne bodo razposiljala. — Prosimo pa narodne Slovence, da v vsakem kraju organizirajo deputacijo za poset ljubljanske čitalniške slavnosti in agitujejo za splošen poset iz vseh slovenskih krajev. Odbor Narodne Čitalnice v Ljubljani je dobil že mnogo prijav za obisk, naj tedaj ne izostane noben narodno zaveden slovenski kraj!

Gasilska božičnica se vrši v torek na dan Sv. Štefana v veliki dvorani Mestnega doma. Začetek ob 7. uri zvečer.

Tombola v prid podpornih zakladov N. D. O. v Trstu. Na drugem zbranju dne 21. t. m. so bile izžrebane sledeče številke: 17, 25, 30, 66. Imetjitelj srečk, ki so zadele izžrebane številke morajo predložiti iste komisiji osebno ali pismeno v priporočenem pismu na naslov predsednika dr. Frana Brnčiča ul. Nuova št. 13/II. najkasneje do četrta dne 28. t. m. ob 7.30 zvečer. Na srečke prijavljene po 7.30 uri zvečer reče nega dne, se komisija v smislu svoječasno objavljenih določil ne bo več ozirala. Do sedaj prijavljene srečke so zadele terno in kvaterno; se gre torej za činkvino in tombolo.

„Ideal“. Jutri, dne 25. decembra na popoldanskem sporedu: „Zurnal Pathe“, tedenski pregled, (šport, moda i. t. d.). Krasna drama „Ognjena oprava“. Za smeh „Struvelova zmaga“, „Little Hans vesten godec“, „Rozalija in njen fonograf“. — Pri večerni predstavi nedosežno kresna tragedija „Blodne duše“. — Ta spored je samo danes v pondeljek, ker se jutri ne predstavlja in ostane kinematograf zaprt.

Fajmoštra Jurja Gliste

nedeljske pridige od tega pekla

na svitlobo venkej dane skozi gospoda Bavbava.

Ta 7. pridiga, al od vse sorte drugih peklskih marter.

Do zdej smo od veliko peklskih marter govorili. Je en velik ogenj v peklu, potlej en nezgrunten merzu bajer, potlej tam terpe ti ferdamani eno grozovito lakoto in žejo, potlej je v temu peklu en grozovit smrad, ker se ta pekou že pet tautent let ni luftou, potlej so v temu peklu tud vse sorte gerde žvali in červovi, krote, žabe, kače, gadje in lintverni, ki te ferdamane na vse sorte viže martrajo.

Pa v temu peklu so še vse sorte druge grozovitne in nezgruntane martre. Pogledj, kolo leže križem ti ferdamani notri! Oh, kaj bo to za ena teža, ker eden na drugu bodo ležali. Oh, kaj bo to za ena teža in nadloga! Prau svet Bernard, de eno ferdamano truplo je grozovito težko. Ko bi eno tako truplo blo v nebesih, bi se nebesa pod njim razpoče in bi padu na dno pekla. Svet Anselmus prau, ko bi blo eno ferdamano truplo na svet, in bi ta zemlja bla iz demanta, bi se vender v eni minuti pod njim razpočila in on bi padu v pekou. Ena taka teža je tega ferdamanega trupla, de ena roka al noga se ne more izvagat.

En eksemplj se bere v saksovski deželi v enem klostru. Tam je biu eden, kter je od tega klostra veliko ukradu in skoz to bogatu. Pride na smrt na pojstla in pros svoja sina, de to blago ima po njegovi smrti nazaj povornit. Sin prau: Oče, rajši zdej sami povornite, da vam ne bo kej škodvalo! On pak se je sramvou in je umeru s težko vestjo in je biu pokopan. In tam blizu je en malen stau. Potem je eno noč ta malnar per oknu stau, in je luna svetila. In je vidu hudiča proti taistmu britofu grozno jezart dva černa konja. Kader je hudič od tega britofa perjezdu, pusti te dva konja zunej stat in gre sam na britof k temu grobu in je začeu v en rog grozovito trobentat, da je ta malnar menu, de se cela zemlja trese. Nato se je ta grob odperu in ta mertvi pride ven iz groba nag, vse trepetajoč. Ta hudič ga je otu zagrabit. Nato je ta začeu prosit, de bi ga ta hudič pustu, de bi ga ne vzeu seboj. Ta satan pa ga je zagrabu za roko in ga pelje čez britof. In kolkor stopinj je sturu, tolkokratov se je v zemljo vderu do kolena. In per vsak stopinj ga je mogu hudič ven potegniti. Iz tega se lahko dol vzame, kolo težko je eno ferdamano truplo. Ga perpele iz britofa in ga verže ta hudič na enga konja, na ta družga pa sam sede. Ta ubogi človek je grozovito jamrou in na pomoč klicou tega malnarja. Nato sta te dva konja vsak tri skoke sturla, vsak skok e biu dvejet stopinj doug, in potem so pa po luftu letel. In ta malnar je še dougo čajta slišou tega ubogega grešnika jamrat. — Ta drugi dan vse to pove ta malnar mehihom tega klostra, in so šli gledat in so našli ta grob odperit stopinje po britofi. In še zdej ta grob odperit stoji in en znanje in cahen. — Zde premisli, kaj bo to za ena nezgruntana teža, ker bo tolko ferdamanih trupel drug na

drugem ležalo! Ker mi njim ne mormo pomagat iz te težkosti, pejmko k tem peklskim kuhnjam, kaj bomo tam vidli.

De v peklu se ta ferdamani tud kuhajo in crejo v ti peklski kuhnji, to se ve. Govori Gospod Bog na 24. postau: Jest bom njez meso skuhou in oserče bo stopljeno. Iz tega se dol vzame, de v peklu se mnogo grešnikov kuha v železnih loncih. O, Bog se usmil, kaj bo to za ena martra!

Se bere en eksemplj. Je bla ena žlahtna gospa. Ta je imela ena igrauka al šaušpilarca in ja je zlo štemala. Ta gospa je zlo brunno živela. Čez en čas ta gospa umerje. Ta igrauka je lepo Boza prosila, de bi njez razodeu, kje se znajde ta vospa. Potem je bla ta igrauka zamaknjena v pekou in je vidla veliko ljudi, ki so v enmu kotlu vrel. In med njimi je bla tud ta gospa. In ta gospa prau: Res de sem čisto in brunno živela, in jest nisem zavolj nobenga družga greha ferdamana, koker zavolj ofertnih gvantou. — Ta eksemplj bi si imele vse ženske k seru vzeti! Oh, kaj bo to za ena martra, v teh loncih in kotleh se kuhat!

Ta prerok Amos prau na 24. postau rekoč: Bog je presegu v svojmu tronu, de le-ti dnevi bodo čez vas peršli, de vi bote na štangie natakneni in se boste pekli. Oh, kolo bodo oni vpili in jamrali, al neč jim ne bo nugal!

Zdej hočem pogledat tud te prate, ktere se v teh peklskih kuhnjah pekou. To so vsi taisti grešniki, kter bodo na te raznje natakneni in in jih bodo ti hudiči pekli in jih bodo s svincom in smolo olivali. Oh, komu bo mogoče vse to prestat!

Ker smo že to peklsko kuhajo pregledal z našmi mislimi, pa pejmko še pogledat ta rihtni krej al plac, ki stoji ves pouhen gaug, koles in vse sorte strašnih marter. Tam bo lucifer gor obešou te prešestnike in prešestnice. Le-ti bodo na vse sorte viže rihtiani. Tam bodo nekteri visli za lase v ognju, drugi za noge in vsi le-ti bodo s tem žveplenim ognjam obdani. In na teh gaugah bodo eni stergani od teh orlou al hudičou, kteri ne bodo nikoli nasiteni. Oni bodo večno martrani in ne bodo nikoli umerli.

Tukej jih bodo ti hudiči tud s tem kolesam tergali in toukli, potem kadar bodo stoučeni, bodo pa v to žerjavco verženi.

Oh, še ena druga martra je na tem rihtnem placu, de nekteri so notri pribiti z žebli za roke in noge, nekteri bodo na celmu žvotu z žebli našnikani in bodo neusmiljeno tepeni od teh hudičou. Oh, kaj bo tam za eno vpitje in jamranje in klagvajne, ker bodo toko tepeni od teh hudičou!

Od tega placa pejmko na ta peklski britof. Tamkej so ti grobi, v kterih so nekteri pokopani. Le-ti grobi so toko gerdi in strašni, pouhni krot, žab, červou in strupa in toko izicani, de ni mogoče izreč. Ti grobovi so zlo ozki, de skoraj to truplo ne bo moglo noter. In ti hudiči bodo to truplo noter potlačili. In zmeram glih bodo ležali in se ne bodo mogli genit in ne bodo nikdar obernjeni.

Oh, še ena strašna in grozovita martra tem ferdamanim naprej stoji, namreč ena velika šterna, pouhna ognja, žvepla, svinca in smole. V tej neizgruntani šterni se bodo kopali in žgali. In ta lucifer je tam perklenjen z emi grozovitnimi ketnami in bo te ferdamane ščipou z razbelnimi klešami. Noter v ta šterna bodo peršli vsi taisti, kter so veliko drugih v pekou perpravli in ti terani, kter so veliko ljudi zapelali.

Se bere en eksemplj. Bilhelmus je biu prou en teranski mož. On je svojo ženo preč od sebe snodu in eno drugo vzeu. On je biu toko k nečistosti podveržen, de nobena ženska peršona ni smela predenj priti, in zlo neusmiljen je biu. Potem zboli v svojmu gradu z imenam Nedeke in pošlje po dohtarja. Al dohtar njemu ni mogu neč več pomagat. In potem je res umeru brez vseh svetih zakramentou in je rihtig gorak šou v pekou. In še tista noč je bla s taistga mesta ena duša v pekou zamaknjena in je vidla eno veliko grozno ognjeno šterno, in ona vpraša, kdo v ti šterni leži, ker je pouhna žveplena ognja in z železnim pokrovom pokrita. Pelau prau, de zdej sta dve duši notri, ta grof Bilhelmus, in ta cesar Maksencius.

Moje ljube duše! Dozdej smo z našmi mislimi hodil po peklu in smo preledal te peklen-

Krvava lisa.

Ruski spisal M. Arcašev. — Prevel Anton Melik.

Kaj je to? ... Kaj je to? ... je vpraševal mehanično okoli stoječe ljudi.

A nihče mu ni odgovarjal, temna groza je gledala iz vseh oči, in se svetila iz okroglih, razširjenih punčic. Čudovito je bilo to, da je pretekla le minuta, da je jeknil le eden strašec krik — in mahoma je objel obup vse in upora je bilo konec, med divjim krikom, ječanjem in polblaznostjo. To je bil strašen in nerazložljiv trenutek; tačas je začutil Anisimov, kako mu čudna slabost in mraz stresa celo telo.

Naslednji trenutek pa so bogvedi čegave roke dvignile kvišku mladega, zelo majhnega študenta, in ta je zamahnil s čepico in zakričal na vso moč z visokim, pretresljivim glasom:

»Tova-riši! ... To ne more biti resnica! ... To je provokacija, tovariši! ...«

In tisto »nekač« je izginilo. Strašen trenutek je minil. Ravno ta hip je postalo vsem iz neznanega vzroka jasno, da je vse to — resnica, grozna, nepopravljiva resnica; obenem s tem pa je izginila kakor na mah brezoblična, brezpredmetna groza, in se umaknila besnosti in odločnosti.

Razdražene, mračne tolpe so gluho zahrumele v nastopajočem bledem polumraku in zavolavele razburjeno, kakor v krču, po postaji; kakor da odriavajo nevidnega, napadajočega sovražnika. Na nekaterih mestih so se za hip dvignili deloma zamolkli, deloma pretresljivo žvižgajoči vzkriki ljudi, ki so govorili skupno v celih gručah; in mesto strahu in zbežanosti je pričelo rasti v splošni napeti razjarjenosti nekaj groznega, osredotočenega.

Anisimov se je zavedel. Snel si je čepico, otrli si s čela hladni pot in rekel blizu stoječemu telegrafistu, sam ni vedel zakaj:

»No, kaj ... to še ne dokazuje ničesar ... Močni so bili, da so mogli prodreti ... Napravimo svoj posel, a potem bomo videli.«

Telegrafist visoko vzračen človek z belimi obrvi, je odgovoril nekač, a Anisimov ga ni razumel. Ta čas se je zopet pojačila krčevita razburjenost. Gruče ljudi so začele graditi barikade. Čez hip so se pojavili na nekaterih mestih njih črni, brezoblični obrisi. Iz kolodvora so vlačili pohištvo; dva človeka sta nesla sunkoma in hitro mimo Anisimova dolgo, železno okovano skrinjo, odnekod se je začulo žvenketanje razbitih šip.

In nenadoma je Anisimov razumel, da nihče ne ve dobro, kaj bi bilo storiti, in da je ravno njegova naloga, ustvariti okrog sebe razumno, oživljeno silo. Poznal je na tej postaji vsako napravo, vedel dobro, kako so pritrjene med seboj, da opravljajo svojo nalogo in vežejo z lahkoto celo vrsto takih majhnih, samotnih postaj v neskončni red, v veliki, harmonični stroj. In zato ni nihče tako vedel, kakor on, na kak način se da v jednom trenutku spremeniti ves ta ogromni, harmonični stroj v brezoblični kup razvalin in podrtin. Anisimov je začutil besno zlobo do nekoga daljnega, stekel po peronu, zamahnil z rdečo čepico in prevpil študenta, ki je klical iz okna vagona:

»Tovariši, tusem! ... Iz vagonov pred vsem! ...«

Anisimov pa je zakričal: »Ne tako, tovariši! ... Vagone je treba dejati povprek čez trančnice! Barikadirajte vse proge, razen glavne! ... Akim, Akim ...«

Skočil je s perona, in stekel, skakajoč čez trančnice, k dolgemu, zelenemu vagonu, ki je stal ob strani. In za njim so že poslušno in pozorno hiteli od vseh strani razni ljudje.

Črne množice so se zgnječile okrog vago-

nov. Ogromni, rdeči, sinji in zeleni vagoni so se počasi, kakor sami od sebe, premikali nad skupinami ljudi, podobnim mravljam, in se nato s hruščam, zvenčanjem šip in rožljanjem verig valili na tla. Gluho je odmevala zemlja in vsaki pot so posamezni glasovi slabo zakričali: »ur-ra! ...«

Ves poten, z vihrajočimi lasmi in kapljami potu na dolgem nosu, z blestečimi očmi in že popolnoma ohrepljen glasom je kričal Anisimov nekaj bodrečega in pozivljajočega, tekal semintja, skakal čez trančnice, iz strani v stran, in njegova rdeča čepica se je jarko zasvetila vsak trenutek na drugem koncu postaje. Ves ta čas ni mislil o bližajoči se nevarnosti, ne o tem kaj bo pozneje, potem ko zgradi te barikade. Ta bodočnost mu sploh ni prišla na misel. Zdej je bilo vsenaokrog tako svetlo, živo in polno moči, a spredaj je bila samo nekakšna motna, daljna megla.

Anisimov se je ravno pečal s pritirjevanjem škripca, da bi preobrnil težek, ogromen vagon, in v tem je zamudil trenutek prihoda vlaka. Ko pa je začul krike »ura« in se ozrl, je zagledal težko sopihajočo, visoko črno lokomotivo, ki se je že ustavila, in dolgo vrsto vagonov, iz katerih so se na obe strani usipali črni, oboroženi ljudje. Vso postajo je zajezila ogromna, gneteača množica.

In v tej množici je Anisimov prvokrat opazil krvave madeže na belih obvezah. S čudno-ostro radovednostjo je pogledal na to kri in nekaj plaščnega se je nenadoma premaknilo v njem. Spomnil se je na ženo in otroke, mraz ga je stresel in začutil je utrujenost.

»Gospod načelnik, tovariši!« je kričal visok človek, ki se je rinil skozi množico do njega. »Treba je zagraditi tudi to progo! ... Tako, razumete, da bo barikada celotna ... A ranjence bo treba nositi na kolodvor po prosti poti ...«

»Ali bodo ranjenci? ...« se je zasvetilo Anisimovu v možganih, in za trenutek se mu je vse zavrtelo in zmedlo v glavi.

»Ah ... Da da! ...« je odgovoril in se stresel. »Seveda je potrebno. Ja ...« takoj ...

Pokimal je z glavo in stekel k lokomotivi.

»Naj bo, kar hoče ... kar je namenjeno, temu se ne da izogniti ... No, ako me ubijejo ... je pač potrebno tako ... brez žrtve ne gre ... Morda me tudi ne ubijejo, temveč samo ranijo ... In vse življenje bom vedel, da sem izpolnil svojo dolžnost! ...«

Že je zopet obvladal razum in mislil mirno, in vse telo se mu je napelo v nekakšni samozavestni odločnosti.

Z lokomotive je gledal nanj znani mašinist.

»Nismo se pripeljali do Moskve ...« je rekel preplašeno obupano. »Kaj se tam godi! ... Na vaš vlak so streljali vojaki! ...«

»No, no nič hudega, dragi moj!« je odvrnil Anisimov z bodrečim glasom. »Njemu je pač tudi strašno!« je pomislil in začutil, da postaja njemu samemu lažje zaradi tega. »Čujte, zapodite svojo lokomotivo med vagone: tako zagradimo progo ...«

Ogromna, črna lokomotiva, podobna močnemu, živemu bitju, se je odtrgala od vlaka, zavozila nekoliko naprej in se nato zapodila s truščem in žvižganjem nare v gručo vagonov, ki so se drobili z nedoločnim, upornim treskom in žvenketanjem, se postavila »koncu«, zabalala se in se zavalila z vso težo na stran. Ko je Anisimov gledal vse to, in ko je videl potem, kako se je na dveh tirih, vedno tako ravnih in prostih, dvigal visoka masa razvalin, zavita v oblake dima in pare, se mu je dvignilo v duši ponosno, trdo čuvstvo.

ske martre. Oh, še nismo vsega vidli. Zakej teh peklenških marte je toliko, da se ne morjo vse izšteti. Zato ta narmanjši martra je tako huda, da ni za izreči, kaj šele vse skupaj! Pravi svet Avguštin, da vse martre celga sveta niso neč prot peklenški martri.

Zatorej če ti hočeš, da ne boš kekej v te grozovitne peklenške martre peršou, ubogej svojo vest in poslušaj, kaj ti božji namestniki govore, zgreva se zdaj, dokler imaš talepižlah-tni čas in stori dobro, dokler si na svet! Amen.

Književnost in umetnost.

William Shakespeare: Vesele ženske windsorske. Vesele igra v petih dejanjih. Naše gledališče je uprizorilo že precej Shakespearjevih del tekom zadnjih 19 let, odkar igra slovenska drama na odru delžnega novega gledališča. Prva Shakespearova igra je bila tragedija »Othelo« z g. Verovškom, nato komedija »Kako se krote ženske«, »Hamlet«, »Romeo in Julija«, »Trgovec beneški« (v dveh različnih prevodih), »Sen kresne noči«, »Julius Cesar. Tudi v operni obliki smo videli »Vesele ženske«, »Romeo in Julija« ter »Othelo«. Zdaj dobimo na oder še veselejšo »Vesele ženske windsorske« in kmalu tudi »Komedijo zmešnjav«. V prevodu imamo »Kralja Leara«, ki pa je z današnjim malim dramskim ensemblom še neuprizorljiv. »Vesele ženske windsorske« so izšle pod naslovom »Zelo zabavna in izborna izmišljena komedija o siru Jhonu Falstaffu in vesele ženskih windsorskih« v tisku prvič l. 1602., popravljene in popolnjene pa v veliki folijski izdaji leta 1623. Prvič so angleški igralci to veselejšo baje v Windsorju pred kraljico Elizabeto in njenim dvorom. Baje je kraljica Shakespearu izrečno naročila napisati to veselejšo, v kateri naj bi imel debeli Falstaff glavno in sicer komično vlogo, in Shakespeare je bil baje v 14 dneh z rokopisom gotov. Glavno idejo svoje igre je zajel Shakespeare iz dveh italijanskih novel, a sam je to dejanje okril še s postranskimi dejanji ter ga obogatil in presnoval s svojo razkošno fantazijo. Falstaffa pa je vzel iz svoje drame »Henrik IV.« Seveda je Shakespearova originalna igra za današnji oder nerabna, ker ima 23 izprembe, a filološko dosloven prevod bi bil današnji publiki tudi večkrat nerazumljiv. Najboljša nemška gledališka priredba te igre je Alfreda Halma (v Universalni biblioteki Fil. Reclama št. 3856), ki je svobodni prevod z 11 izprembeami ter uporablja deloma Schlegelov prevod. Naš slovenski prevod je prirejen le za odrovsko porabo ter se naslanja na Simrockov in Halmov prevod. Slovenski prevajalec se je držal principov Alfr. Halma, izraženih v uvodu njegovega prevoda v Reclamovi knjižici, ter mu je bilo predvsem za stvarno točnost in popolno razumljivost. Književni dosloven prevod po originalu pripravlja g. dr. Karel Glaser, ki pa je za živo in naglo govorico na odru neraben. Kar se tiče priimkov nastopajočih oseb, je slovenski prireditelj veselejšo vedoma nedosleden; nekatere priimke, ki so značilni za značaj dotične osebe, je poslovenil, ker so preloženi tudi v drugih prevodih; priimka Fluth (Fort) in Page pa je pustil, ker sta tudi slovenski publiki dobro znana že iz Nicolaijeve opere ter iz raznih popularnih slik. Na plakatu označene »Fluth« se imenuje na odru Fort, kar bi se dalo prevesti v Rekar, priimek Page pa morda Listnik. Prihodnjič se tudi na plakatu obdrži za »Flutha« angleški originalni Fort. To malenkost omenjamo, da ne bo zmot. Glavne vloge igrajo g. Verovšek, ki ima eno izmed največjih dose-danjih svojih komičnih ulog, g. Nučič (Fluth-Fort), gospa Setrilova (Fluthova-Fortova), gospa Danilova (Pageva), gosp. Danilo (Page) in g. Skrbineš (sodnik).

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Konflikt med Tschirskim in Aehrenthalom.

Berlin, 23. decembra. Med nemškim poslanikom na Dunaju, Tschirskim in avstrijskim zunanjim ministrom grofom Aehrenthalom je prišlo do ostrega konflikta. Kakor je že poprej poročala »Kölnische Zeitung«, je nastal konflikt radi tega, ker je hotel Aehrenthal Tschirskega desavuirati, ker ga ni podpiral v maroški aferi Tschirski je na te napade odgovoril v nemških listih in vehementno napadel Aehrenthalovo politiko. Prvotno ni nihče vedel, kdo je priobčil te članke, a sedaj imenuje nemški časopis »Post« Tschirskega kar direktno za pisca teh člankov. Nemški poslanik na Dunaju očita Aehrenthalu, da boleha na megalomaniji. Aehrenthal bi se hotel na vsak način iznebiti Tschirskega, toda desavuiranje se mu v Berlinu ni posrečilo. Zato skuša sedaj z novimi intrigami Nemška javnost stoji odločno na strani Tschirskega in nekakor ne pusti, da bi tako odlični diplomat zapustil svoje mesto na Dunaju.

SRBSKI CERKVENI SABOR.

Karlovci, 23. decembra. Komisija srbskega cerkvenega sabora je s petimi glasovi večine sklenila, da ne vzame na znanje cesarskega reskripta glede spremembe sinodalnih statotov. Sprejet je bil tudi predlog, da se vsa zadeva izroči kongresu, ki naj potem odloči, kako stališče naj se zavzame napram temu reskriptu. Komisija sama odločno vstraja na stališču, da ne pripušča nikakih sprememb.

RUSKO-PERZIJSKI KONFLIKT.

Petrograd, 23. decembra. Ruska vlada je sklenila, da za enkrat še ne odpokliče svojih čet iz Perzije kljub temu, da je Perzija ugodila vsem ruskim zahtevam. Vzrok temu ruskemu koraku so zadnji boji okoli Täbrisu, kjer so perzijske vladne čete zavratno napadle par Rusov in celo dva mrtva ruska vojaka oneslastile. Včeraj jutraj je ruska artilerija napadla citadelo v Täbrisu, kjer so se skrivali perzijski vstaši in do tal porušila.

PROTI MILOVANOVIČU.

Belgrad, 23. decembra. Vsi belgrajski listi se obširno pečajo z včerajšnjim govorom zunanjega ministra Milovanoviča v skupščini. Večina očita Milovanoviču mlačnost v tem kritičnem mednarodnem političnem položaju in zahteva, da pride na njegovo mesto energičen mož. Srbska politika napram Turčiji je v zadnjem času tako omahljiva, da je Srbija zgubila že ves vpliv v Stari Srbiji in Macedoniji. Turčija pošilja neprestano na črnogorsko mejo in v vilajet Kosovo svoje vojake, a Srbija se niti ne gane.

POGAJANJA S SENUSI.

Rim, 23. decembra. Iz Tripolisa se poroča, da so imela pogajanja italijanskega generala Caneve z voditelji rodu Senusov popoln uspeh. Senusi zapuste v kratkem Turke in vstopijo na stran Italijanov. Italijani so jim zato obljubili, da jim puste avtonomijo.

IZGNANI KORESPONDENTI.

Carigrad, 23. decembra. Ministrski svet je sklenil pognati iz Carigrada vse korespondente, ki razširjajo za Turčijo neugodne vesti.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik
Milan Plut.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Pogum do življenja in življenjska moč zahteva zdravega telesa in zdravih živcev. Kdor hoče svoje telo ohraniti trdno in krepiti

: svoje živce :

ne dobi boljšega pripomočka kakor je dobro znana in že dolgo preizkušena Scottova emulzija. Samo pravo s apnenimi in patonihoposlasti. Že to znamko (ri-bičem) zna- 35 let uživa Scottova emulzija kom Scottove svetovni sloves, da je prav po procedure sebnio dobra ob onemoglosti in prenapetju, in ta dobri glas se vedno bolj utrjuje, čemur vzrok je to, da se pri napravljivanju

Scottove emulzije

v vseh sestavinah porabljajo izključno najboljše surovine.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka »Scott«, vpeljana že nad 35 let, jamči za dobroto in uspeh.

Cena originalni steklenici 2 K 50. Dobi se v vseh lekarnah.

: Borszéška namizna voda :

Prve vrste!

Zdravilno sredstvo zoper angleško bolezen in slabokrvnost. Kot osvežujoča in okusna pijača neprekosljiva. Ta voda je izborna za mešanje z vinom. Glavno zastopstvo za Kranjsko:

Franc Schantel, Ljubljana, Frančiškanska ulica. Zaloge pri Ljubljanski javni založni tvrdki

KRISPER-TOMAŽIČ

družbi z omejeno zavezo. II P 170

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pis-menim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni popusta in se plačujejo vsnaprej; zunanji inserenti v znanstvih. Zabljuček malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Proda se zaradi družinskih razmer dobro idoča trgovina v prometnem kraju. Natančneje se poižve na Poljanski cesti št. 3.

Kupi se dobro ohranjen pianino. Ponudbe na »Prvo anončno pisarno«. 806—1

Učenke se sprejme pri šivilji v Zatiški ulici št. 1. 804—2

Sokoški kraj je naprodaj. Kje, pove »Prva anončna pisarna«. 807—1

Harmonika na 4 vrste, nemški glas prve vrste, priložna za vsako veselico se takoj ceno proda. Naslov pove »Prva anončna pisarna«. 803—1

Modistinja, dobro izurjena, zmožna samostojnega dela, se sprejme pod ugodnimi pogoji za spomladansko sezijo, ali tudi za stalno: Ponudbe z referencami na »Prvo anončno pisarno«. 794—1

V nedeljo, dne 24. t. m. je trgovina cell dan odprta. Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5. 802—1

K O R E S P O N D E N C A.

Dva mlada gospoda želita korespondence z mlado gospo, ki jo zakon dolgočasi. Ponudbe pod: »Vedno krepak« poštino ležeče. 805—1

Dr. Eleonora Jenko-Groyer

zdravnica za splošne bolezni in specialistka za

ženske in otroške bolezni

ordinira od 11 do 12 ure dopoldan in od 3 do 4 ure popoldan v Voloski Opatiji vila »Mir«.

Dve lepo meblovani sobi,

vsaka s posebnim vhodom, v I. nadstropju Ko-menskega ulica št. 16

: se oddaste takoj. :

Kupujte JUTRO

Izvod samo 6 vin.

Gostilna in prenočišče

TABOR.

Priporočam raznovrstna naravna vina na pipi in v steklenicah. Pošiljam tudi na dom.

J. BOLE,

bivši poslovodja in družabnik Br. Novakovič. — Vino je dobro ter ni z vodo mešano. Cene nizke. P 723

Učenka

ki ima veselje do trgovine, stara 14 do 15 let se sprejme takoj v manufakturno trgovino pri JOSIP LAVRIČU na Glincah pri Ljubljani. — Ravnotam se proda tudi dva

izložbena okna do zelo nizki cen. P 724

Hiša

s trgovino in mešanim blagom v celjski okoli-ci prometnem kraju, se proda za 36 000 K tretjino je treba takoj plačati. Natančneje v »Prvi anončni pisarni«. P 730

Spominjajte se družbe sv. Cirila in Metoda.

ZDRUŽENI ČEV LJARJI
V LJUBLJANI, Wolfova ulica št. 14
priporočajo slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih obuval, usnja in drugih čevljarskih potrebščin.

Naročila po meri in popravila se izvršujejo točno. P 733

Najcenejša božična prodaja.

6 kosov finih platnenih rjuh brez šiva

150/200 cm velike K 15—

150/220 " " 18—

30 m finih ostančkov " 18—

Vsakovrstni vzorci najboljšega platna za domačo uporabo in nevestne opreme gratis in franko.

Tkalnica bratov KREJCAR,
Dobruška 305, Češko.

Kuč za slabo-krvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najbolje sredstvo 5 kg franko k 4:50 Br. Novakovič, Ljubljana.

Gospodična

večja slovenske in nemške korespondence, samostojna delavka, se sprejme za popoldnevne eventuelno tudi cel dan. Ponudbe z zahtevo plačila pod šifro »Poštenost« poštino ležeče tu. P 731

POZOR! POZOR!

Novo urarsko podjetje

LJUBLJANA

Sodna ulica št. 3.

Velika zaloga vseh vrst ur, zlatnine, srebrnine, juvelov, šivalnih strojev (Pfaff), muzikalnih instrumentov, gramofonov s ploščami in iglami. Najfinejše in najcenejše kvalitete. Popravila vseh vrst ur itd. solidno, točno in ceno. Cenik gratis in franko. P 620

Celo noč odprto

Kavarna Leon
Stari trg št. 30

Celo noč odprto

Prodajalka

se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom Služba trajna.

Pismene ponudbe pod »Prodajalka« na »Prvo anončno pisarno«. P 726

Najprimernejša igra za manjše odre je enodejanka

Malomestne tradicije

Češko spisal V. Štech, prevel V. M. Zalar. (Repertoarna igra češkega »Nar. divadla« v Pragi.)

Pet moških, dve ženski vloji.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjigarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Preostale izvode romana

„ŽENA“

ki je vzbujal toliko zanimanja, ko je izhajal v »Jutru«, prodaja upravništvu »Jutra« mesto po prvotni ceni (1 K)

po 60 vin. izvod.

Zunanji naročniki naj pošljejo znesek v naprej in pridenejo 10 v za znamko. Na naročila brez denarja se ne ozira.

Hiša na Glincah

ki se dobro obrestuje, pripravna za prodajalno in vinsko trgovino, se zaradi družinskih razmer proda. — Poižve se v koncesijonirani pisarni

Peter Mateliča

Ljubljana, Škofja ulica št. 10.

Radi inventure prodajam
ta teden do novega leta blago s cele zaloge pod vsako ceno.
Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta.

Centralna na Dunaju. Ustanovljena 1864. 29 podružnic. Delniški kapital in rezerva 52.000.000 kron.

Oskrbovanje vseh bančnih transakcij, kakor: Sprejemanje denarnih vlog proti rentnega davka prostim vložnim knjižicam, konto-knjižicam in v kontu-korentu z dnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. Denar se dvigne lahko vsak dan brez odpovedi. Kupovanje in prodaja vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih notic. Spravljanje in oskrbovanje (depots) ter zastavljanje vrednostnih papirjev.

Najkulantnejša izvršitev borznih naročil na vseh tu- in inozemskih trgih. Izplačevanje kuponov in izrebanih vrednostnih papirjev. Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujega denarja. Izposojevanje železnih blagajnic (safes) za ognjvarno shranjevanje vrednostnih papirjev, dokumentov, draguljev itd., ob lastnem zapiranjju strank. Brezplačna revizija žrebanih vrednostnih papirjev. Promese k vsem žrebanjem.

Ustmena in pisarna pojasnila in sveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcij vsak čas brezplačno.

NAŠA ANČKA.

Mišna povest v lični obliki, ki ne sme manjkati v nobeni knjižnici. Stane samo 80 h in se dobi v vseh večjih knjigarnah.

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine. Spisal M. Zevaco. Velike osmerke strani 492. Cena brošure K 3-50.

Lahko in prijetno pisan roman iz časov laške renesanse, ki ima po bogastvu snovi in fascinujoči zanimivosti pripovedovanja le malo vrstnikov v svetovni literaturi. Trepetajoč razburjenja sledi bralec burnim usodam Ragastensa in lepe Primavere, ki se odigravajo v krvavi senci Borgijcev: papeža Aleksandra, njegovega sina Cezarja in hčere, zloglasne Lukrecije. Veren kolorit, zdrav humor in pestra mnogoličnost priporočata to knjigo vsem ljubiteljem živahnih, dramatično-burnih zgodovinskih povesti. — Dobiva se v knjigarni

L. SCHWENTNER

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 3.

Prva kranjska drogerija, parfumerija, fotomanufaktura itd.

Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Zunanja naročila izvršuje z obratno pošto. — Ceniki so na razpolago.

MINKA KOCJAN

Sv. Petra cesta šte. 28.

nasproti 'Zlate kaplje'

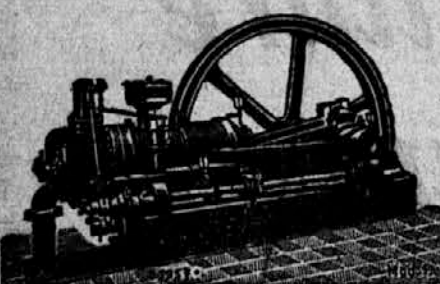
založnica trebušnih pasov v luk dež bolnici, se priporoča cenjenim damam v izdelovanje vsakovrstnih najmodernejših sveznikov, oprsnikov, životkov, ravnodržalcev, trebušnih pasov, po navodilih gg zdravnikov. P 659

Posebna soba za pomerjanje. Popravila se radovoljno sprejemajo.

L. ngen & Wolf, Duna, X.

Zastopstvo:

Gabriel Brinšek, Ljubljana Bleiweisova cesta 16.

Fabrikat prve vrste.

Najcenejši obrat. P 605

Originalni 'Otto'-motorji

Goriva: benzin, benzol, sirovo olje, sesalni plin, svetilni plin i.t.d.

Prodanih čez 106.000.

Motorji na sirovo olje, sistem Diesel.

Najcenejše gorivo.

Zahtevajte cenik šte. 569.

L. J. Fröhlich

sobni slikar in pleskarski mojster, dekoracije, napisi in cerkveno slikarstvo

Ljubljana, Hrenova ulica 17.

Pošto-hranilnični račun šte. 113.059.

Štampilje
vseh vrst za urade, družta, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčukovih štampilj.
Ljubljana, Stari trg št. 28.
Ceniki franko.

Najboljši češki nakupni vir!
Ceno posteljno perje!!

Kg sivega, dobrega, puljenega 2 K; bolj-sega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg velefinnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglatnicama, 80 cm dlj., 60 cm šir., polnjena z novim sivim, prav stanovitnim puh. perjem 18 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglatnice 8 K, 8-50 K, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 18 K, 14-70 K, 17-80 K, 21 K, zglatnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4-50 K 5-20 K, 5-70 K. spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12-80 K, 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki grati in franko.

- S. Benisch, Dešenice šte. 821, Češko. -

Modni salon Ivana Schiller

Sv. Petra cesta št. 31 P. 569

priporoča

klobuke v vseh izvršitvah.

Vsa

popravila točno in ceno!!

Žalni klobuki vedno v zalogi. Čez opoldan odprto.

Prvi slovenski fotografski atelijê

D. Rovšek

v Ljubljani

Kolodvorska ulica šte. 32 a

Ustanovljen leta 1890.

Zaradi povečanja podjetja se prodasta dva parna stroja

in sicer: 1. 150—170 HP s preciznim zaklopnim krmilom, patent „Hartung“. 2. 50—70 HP tudi z zaklopnim krmilom, patent „Hartung“. Oba s kondenzacijo in v popolnoma dobrem stanu. Naprodaj so tudi različne transmisije, ležaji, jermenice itd. Stroji so na ogled v ljubljanski predilnici, kjer se dobe tudi pojasnila. P 666

Učiteljska tiskarna, Franciškanska ulica št. 8.

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svoje bogato zalogo najnovejših tiskov za šole, krajne šolske svete tupaštva in druge urade. Tiskarna sprejema vsa študentska in študentska dela ter jih izvede točno okusno in po solidnih cenah. Tiskanje šolskih knjig in razpisov.

Lastno založništvo
Musikalija

Telefonski šte. 118

Najmodernejša črka
Litografija

— Poštne šte. 118000 —

Del. glavica: Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

K 8.000.000.

Rez. fond nad K 800.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Promese za bližnja žrebanja:

Promese kreditnih srečk a K 28 —
Promese srečk za uravnava Donave a K 16 —
Promese ljubljanskih srečk a K 10 —
Promese zemljskih srečk II. em. a K 8 —

Žrebanje dne 2. januarja 1912
Žrebanje dne 2. januarja 1912
Žrebanje dne 2. januarja 1912
Žrebanje dne 5. januarja 1912

Glavni dobitok K 300.000 —
Glavni dobitok K 120.000 —
Glavni dobitok K 50.000 —
Glavni dobitok K 100.000 —

Vse 4 promese skupaj K 56 —

Podružnice v Spljetu, Celoveu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Selmašova ulica šte. 7 (nasproti glavni pošti)

Kupuje in prodaja:

vrednostne papirje, rente, obližnice, motovne pisma, prireditve, delnice, srečke itd. — Valute in devize. — Prodaja na vrednostne papirje in blago lahko v javnih aukcijah.

Promese k vsem žrebanjem.

Centrala v Trstu.

Vloge na knjižice

od dneva vložitve 4½% do dneva dviga. Rentni davki plačuje banka iz svojega. Na tekoči in širo račun po dogovoru. Številna sveta s Ameriko.

Akreditivi.

Menjalnica.

Eskomptuje

moneta, devize in šekiro — Zavarovanje vrednostnih papirjev proti kurznim izgubam — Revizija banknih srečk itd. brezplačno. — Glavni krediti. — Posredništvo.

inkasa

Filijalka v Opotju.